

DVIJE ZANIMLJIVOSTI IZ TJESNACA I LUKE MESSINA

TWO EXTRAORDINARITIES FROM THE NARROW SEAS AND THE PORT OF MESSINA

UDK82-99(262)(26.04)725.34"MESSINA"

Slika 1. Pogled na luku Messina i svjetionik "Madonnina del Porto"
Figure 1. The view of the port of Messina and the lighthouse "Madonnina del Porto"

Formiranjem reljefa zemljišta nastala je prirodna pojava koja je odijelila otok Siciliju i kopno uskim morskim prostorom, širokim samo 3 kilometra. Taj prostor, nazvan Mesinskim tjesnacem ili prolazom, jedna je od dviju spona između zapadnog i istočnog Mediterana, vrlo rano je postao plovni put, omogućivši kasnije, tijekom vremena i tehničkog napretka, znatan robni i putnički promet.

U grčkoj mitologiji mnogo je zapisa koji nam pričaju o prvim plovidbama kroz tjesnac, a svi su začinjeni maštovitim prikazima mnogostrukih opasnosti i stradanja.

Tako je pjesnik Homer u svojoj Ilijadi i Odiseji, opisujući ondašnju plovidbu prolazom, divne stihove posvetio sirenama, Scili i Haribdi, velikim opasnostima, zlu i nepredvidljivosti. Ove je opasnosti s obje

strane tjesnaca bilo teško svladati, jer je Scila, ta surova neman iz mračne pećine na talijanskoj obali, vrebala mornare i proždrala ih, a Haribda sa sicilske strane, svojim bi virom progutala sve što bi naišlo.

Ipak, u dvanaestom pjevanju Odiseje čitamo kako su Argonauti, drevni mornari s lađe "Argo", ušli u tjesnac između Scile i Haribde i sretno prošli, a zatim je taj morski put isto tako uspješno prebrodio i itački kralj Odisej, nakon teških muka i iskušenja.

Jasno je da danas takove mitološki opisane opasnosti ne postoje, ali veoma intenzivni promet kroz prolaz, pličina uz kalabrijsku stranu, brojni ribari, sportska plovila i gust trajektni promet poprijeko zahtijevaju od pomorskih časnika poseban oprez.

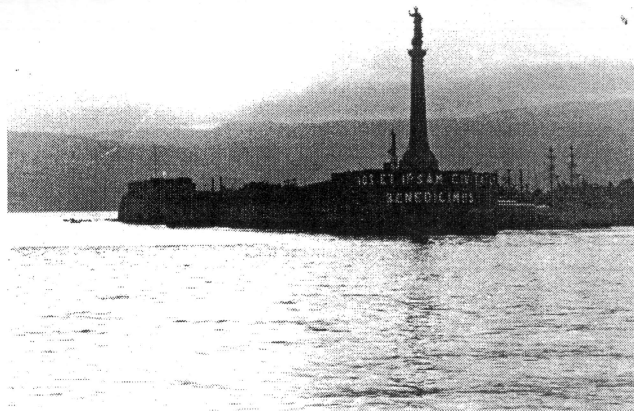
Plovidba rutom kroz Mesinski prostor, svojom ugodnošću i ljepotom, uvijek je privlačna, danju i noću. Putnicima je pak prigoda za razne zabave i vesele doživljaje. Jedan takav doživljaj, a po tradiciji i uhodani običaj, jest bacanje boce s palube broda u more.

* prim. dr. Slavomir Dvornik
Hektorovićeve 8, Split

**Slika 2. Putnica baca bocu s novcem i porukom
(Snimio autor na m/b Sušak)**

**Figure 2. The passenger throwing a bottle
with money and the message**

**Slika 3. Svjetionik "Madonnina del Porto"
snimljen u sumrak**

**Figure 3. The lighthouse "Madonnina del Porto"
photographed at sunset**

U tijeku jednog sata plovidbe kroz tjesnac, nešto bliže talijanskoj obali i uz smanjenu brzinu broda, poleti u more po koja boca napunjena cigaretama, papirnatim novcem i pismom za svoje najbliže i najdraže ili nekom drugom porukom. A brojni ribari i sportski nautičari, rastrkani posvuda unaokolo, očekujući skori let staklenki, pohitaju svojim brodićima, utrkujući se tko će se prije približiti i pokupiti iz mora bačenu pošiljku. Divota ih je promatrati u njihovoj žurbi i preciznom zapažanju plutajuće boce.

Po nepisanom starom uvriježenom pravilu, cigarete, novac i sve ono što vrijedi, onaj koji je ulovio zadrži za sebe, a pismo ili poruku uputi dalje na naznačenu adresu. A da se ostvari ona izreka da "konac djelo krasi", pobrine se po koja kamera i snimi ovaj ugođaj i ovjekovječi ga u dragu i lijepu uspomenu.

Udaljavajući se pak s mjesta susreta, slijede uzajamni pozdravi mahanjem ruke, ponekada i uz zvuk brodske sirene, što ovisi o dobrohotnosti zapovjednika.

Skrenuvši rutom u luku Messina, lako uočljivi svjetionik na samom vršku lukobrana, izaziva posebnu znatiželju putnika, pa i mnogih članova posade.

Ova impozantna "lanterna" imenom "Madonnina del Porto", s natpisom u podnožju na latinskom jeziku "VOS ET IPSAM CIVITATEM BENEDICIMUS" (Vas i sam grad blagoslivamo), dobro je vidljiva s mora i sa šireg područja grada, danju a i noću, jer su visoka statua i velika slova raskošno osvijetljeni brojnim žaruljama.

I dok se s u udivljenjem promatra ovaj pomorski svjetionik, javlja se usput i zainteresiranost kojom je prilikom izgrađen, kada i tko je u luci uputio gradu ovaj pozdavi u obliku blagoslova.

Radoznalosti su udovoljili noviji povjesničari pomorstva, dajući nam odgovor da je ovaj svjetionik podignut kao dar Pape Pija XI., prilikom njegova posjeta gradu Messini 1937. godine, uz blagoslov koji im je uputio u prvom licu množine. Poznato je, naime, da pape upotrebljavaju za sebe izraz "nos", u prijevodu "mi".

Električna instalacija rasvjete slova i statue tehnički je bila spojena jednim uključanjem u Vatikanu, pa su žarulje prvi put zasjale kada je Papa Pio XI. uključio kontakt iz svojih odaja, nakon povratka iz Messine.

Rukopis primljen: 2.7.1997.